

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések Arszabály szerint.

Aratás és buza árák.

Az aratás vége felé közeledik; azon remények, melyeket a gazda a jó közép termés elérhetése iránt támasztott, igen megcsappantak és dacára a kiváló időnek, mely az aratási munkálatokat a lehető legkellemesebben befolyásolta, a mely hűvös voltánál fogva sem az aratót nem sarkalta, sem a kalászosok szemét meg nem szoritotta, — országszerte általános a panasz. Vannak az országban egyes szigetek, ahol a minőség is kiváló és a mennyiség is kielégítő, de legtöbb helyen sem minőség, sem mennyiség nem felelt meg a hozzáfűzött reménységnek.

A termés árak ennél fogva a legóriásibb hullámvázakat mutatják. A kép még csak megközelítő eredményű. A gazda látja, hogy egy-egy helyen a termés kiváló minőségű ugyan, de azt is látja, hogy a keresztek száma a tarlón igen megapadt és a mennyiség nem fogja megütni a jó közép termés átlagát sem.

A börze sem alszik, a hausisták manővereznek, az üzerek lázas tevékenységgel futkosnak, hogy az árak teljes kialakulásáig ügyességük jutalmát bezsebelhessék a tájékozatlan termelőn.

Természetes, a világforgalomban Amerika játssza a főszerepet olcsó termelésével és őstermő erőben levő szűz földjeivel. Már ma is ismeretes, hogy a farmerek lényegesen csatlódtak vározkasokban az aratási eredményt illetően. Az értesülés a világ minden tája felé röpi és ez irányítja az öreg Európában is a kenyérmagvak árait. Azért igaza van annak a terménykereskedőnek, aki azt mondja, hogy a gyors és jó, biztos értesülés egész vagyont képvisel.

Hogy pedig nálunk a fedezetlen börze üzérkedés, a papiros-buza játéka még mindig burjánzik, elég baj, emiatt bizony van oka feljajdulni a termelő gazdának, mert ennek a lelketlen játéknak mindig a termelő adja meg az árát. Valóságos rabszolgája a börze manipulánsainak, akik már csak Magyarországon duhajkodnak a legnagyobb fékevesztettséggel és még Ausztriából is úgy özönlének a budapesti nekik szabad légkörbe, mint a légy a mézre. Igen okadatolt volt hát gróf Zselénszky felszólalása a börze törvényszerű megrendszabályozására

nézve. Kár, hogy a taktika nem volt hozzá helyes. Valóságos vagyontelenség lenne az, ha az üres üzérkedés játéka ellen biztos védelmet nyújtanának a termények reális értékelésére nézve és megszüntetnék azon megfordított viszonyt, hogy a gazdasági termény ne lenne közprédája a fedezetlen börze játékoknak és az általánosan mit sem veszítő spekulációnak.

Az ország mezőgazdasági terménye képezi még mindig a legnagyobb közvagyonot és ha a termelő gazda nem részesül kellő védelemben, — meg fog inogni az alap és épen úgy elpusztul, mint a hernyó által lekoppasztott gyümölcsfa. — Minthogy minden a mezőgazda termése után indul úgy az ipar, mint kereskedelem létérdeke a gazdának minden téren az ellen, a mi a mezőgazdasági termeléssel ellenlábasa, — erősebb védelmet követelni.

Kaczvinszky Andor.

Hatósági mézszárszék Szabadkán.

A városi tanács mai ülésén foglalkozott a hatósági mézszárszék felállításának kérdésével. De nemcsak foglalkozott, hanem el is határozta, hogy a hatósági mézszárszék próbaképpen létesíteni fogja. A tanács így akar segíteni a husdrágaságon, amely ma már olyan, hogy bizony a szegény embernek ünnepnapon is alig kerül hus az asztalára. Pedig a husdrágaság épen ma indokolatlan, mikor a borjut élősulyban 60 fill. a szarvasmarhát még ennél is olcsóbban veszik élősulyban, kilónként a mézszárosok, akik persze nemcsak a húst, hanem az állat minden részét értékesíteni bírják.

A hatóság a mézszárszék szombathoz egy hétre, szombatra és vasárnapra nyitja meg a régi gimnázium alatt lévő volt Taussig-féle üzlethelyiségben.

E két napon át tapasztalatilag szerez meggyőződést arról, hogy a szarvasmarhának mai ára mellett mennyiért adhatja a mézszáros a közönségnek a húst, hogy még tisztességes polgári haszna is maradjon. Így azután megállapítja a hus árát.

Ezen megállapítás után a hatóság felszólítást intéz a város mézszárosaihoz, hajlandók lesznek-e ők is az így megállapított árakon mérni a húst. Ha igenlő választ adnak a mézszárosok, akkor a hatósági mézszárszék becsukja, ha tagadó választ nyerne, akkor a közönség érdekében a hatósági mézszárszék fentartja.

A mézszárosok a tanács ezen határozatának nem nagyon örülnek meg, de annál jobban megörül majd a közönség s a tanács ezen határozatát hálával fogadja.

Másfél hét múlva eldől tehát a husdrágaság kérdése s megtudjuk, ehetünk-e a közel jövőben olcsóbb húst, vagy tovább is drága pénzen kell megfizetnünk.

Katholikus népszövetségi ülés.

— Iskoláink államosítása. —

Bezdán, 1908. július 14.

Vasárnap, július 12-én délután a Keresztény szociális eszméknek újabb magvát hintettük el népünk szívében. Katholikus népszövetségi ülést tartottunk, melyen iskolánk államosítása ellen is erélyes tiltakozások hangzottak el.

Wittmann Imre beszélt először oktató, fölvilágosító hangon a kereszténység ellen-ségeiről, körmönfont eljárásokról, adózás gyűlöletéről minden iránt, ami csak a vallásnak, a kereszténységnek, vagy ép a katholicizmusnak bélyegét viseli magán. Lelkesíti a jelenvoltagekat tömörülésre a kath. népszövetség zászlaja alatt!

Utána Schoblocher György beszélt a katolikus népszövetség megalakítása mellett, valamint a keresztény szellemű sajtó fontosságáról és kiépítéséről. Csak ez szilárdíthatja a népszövetséget; ez az egyedüli eszköz esküdt elleneink tulkapásainak letörésére, akiknek erőt a sajtó kölcsönöz. A nép megdöbbenve hallgatta a magyarországi keresztény sajtó gyengeségét, mely az ellen-séggel szemben még csak bölcsőkorát éli. A nép e megdöbbenéséből következtetünk, hogy a nagy munkaidő megszüntével megalakíthatjuk majd a katolikus sajtóegyesületet is.

Ezután áttért Schoblocher György a bezdáni iskolák államosítására. Szívvel lélekkel tiltakoztak mindnyájan a tervbe vett államosítás ellen! A nép zugott! A Bácskai Napló cikke megtette a hatást. Csak a vak nem látja még, hogy ámitás volt az ígélet, melyszerint az iskolafenntartás ezentúl az államot terheli.

A Bácskai Napló július 8-iki cikkéhez még a következőket kell fűznöm:

A július 5-iki képviselőtestületi gyűlésre 30 tárgy volt fölveve. Ezek között a 24-ik pont volt az államosítás. A gyűlés kezdete d. u. 4 órára volt kitűzve. A 23-ik pont egyszerű mellőzésével tértek át a 24-ik pont tárgyalására a községi jegyző, illetve az elnök községi bíró akaratából. Ez megrovandó szabálytalanság, aminek következtében néhány tag le is késett a szavazásról... Mindössze 14-en voltak, kik egyáltalán nem szavaztak vagy távol maradtak.

Ismételhetjük, hogy az államosítás nem népünk óhaja! Tudja-e Bezdán község jegyzője és még az a néhány, kik vele együtt az államosítás mellett törnek lánczát — hogy magának a miniszter urnak sem szándéka az államosítás oly helyen, mint Bezdán. A miniszter a nemzetiségi vidékeken a magyar nyelv jogának érvényesülése és a magyar nemzeti állam kiépítése végett óhajt államosítani — de ez a szükség Bezdánban nem forog fön; mert itt a magyar nyelv tanítása rendes folyamatban van! Tudja-e azt is a község jegyzője, hogy ott akarja csak az állam subvencionálni, vagy államosítani az iskolákat, hol nagy a közkölttség, ahol a község nem bírja az iskolafenntartás terheit. Ez az eset sem forog fön Bezdánban, mert Bezdánban nincs pótdója, tehát nem szorul állami ideiglenes segélynyújtással

konyhák fogják fölvaltani. Ezeket meneteles közben fogják az ebédet és vacsorát megfőzni s nem fog megtörténni, hogy a legénység hajnalban ebédet s egész nap étlen szomjon kénytelen lenni.

— Szerencsétlenség munkaközben. Ma Petrik Károly, tizennégy ma éves fiú a Vuicsidolban sógorával együtt földhordással volt elfoglalva. Asás közben nagy réteg föld a fiúra zuhant s ennek jobblábát eltörte. A mentők a Mária-Valéria kórházba szállították.

A t. szülők s a főt. klérus szives figyelmébe!

SZENT IMRE-INTERNÁTUS SZABADKÁN.

Szülői házon kívül tanuló ifjak számára már a múlt tanév óta fennáll s állandó tanári felügyelet mellett katolikus, hazafias nevelést nyújt az ifjuságnak.

Kényelmes, egészséges emeletes épületben van egynegyed hold akácokkal befásított udvarral.

Az évi díj: 500 korona.

A városban főgimnázium, felső kereskedelmi iskola és polgári iskola van s így mind a három intézetet látogató növendékek fölvetetnek.

Jelentkezni lehet augusztus 1-ig.

Prospektust készséggel küld

424-27

Hervanek Ödön

főgimn. hittanár, intézeti igazgató.

Palicsi betörők.

Palicsi fűrdőn egy év óta garázdálkodnak már a betörők. A csendőrség megfeszített erővel kutatott a gazemberek után, de hosszú ideig haszontalanul. Végre a napokban sikerült a palicsi csendőrségnek a betörőket letartóztatni.

Hosszu sorát a betöréseknek követték el. Június hó 29-étől 30-ára viradó éjszakán özv. Perl Sándorné villáját törték fel, s onnan négyszáz korona értékben ruhaneműt, kerti és konyha felszerelést loptak. Behatoltak Deutsch Zsigmond villájába is ahonnan a kertből és az udvarból több kerti felszerelést és gazdasági eszközt vittek el magukkal. Bibó Bige György, főgimnáziumi tanár villájának a pincéjét törték föl, s innen kömives szerszámokat és egyéb eszközöket loptak el. Még a múlt év november 10-dikének éjszakáján Morvay Antal palicsi villáját törték föl, s onnan kerti felszerelést, szobabehatározást, ruhaneműt vittek magukkal 113 korona értékben. Feltörték Gyurakovics Antal szülőjének gyönyhóját is s ezt szintén kifosztották.

Majd egy évi kutatás után a csendőrség a betörőket Vig Budár József palicsi és Laszák Antal kistompai kertész személyében letartóztatta.

A betörők hasztalanul akartak volna tagadni, mert a lopott ingóságok legnagyobb részét még megtalálták náluk. A bűnvádi eljárást a betörők ellen megindították. A palicsi lakosok és villatulajdonosok meg nyugodtabban alhatják álmaikat.

Legolcsóbb és legjobb

A „TERÉZIA“ LEVÉLPAPÍR

szép Ivori színben, tükör sima felületű, kellemes írás.

50 duplex boríték és 50 levélpapír díszes dobozban 1.40 fillér

HEUMANN MÓR

papírkereskedésében Szabadkán.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Környöczy Ernő. 167

S Micaelának eszébe jutott az a mondhatlan öröm, mit Gaetano visszatértekor érzett. Az a kitörő lelkesedés, melyet akkor éjjel Palermóban látott. Jól tudta, hogy ez az öröm a jövőben boldogságban való szilárd hitből fakadt. Vajon átérzi-e ez örömet, fölérti-e hit áldását most is?

Kétségbeesetten tördeli kezét. Hát nem lesz oly elhagyatott, gyámoltalan mindig, mint most, e gyötrelmes órában?

Pater Gondó odahajolt a lobogó láng fölé.

— Ujra s utoljára mondom! kiáltá messzeeségő hangján, — ha csak egyetlenegy akad is köztetek, ki bebizonyítja, hogy e kép mentette meg lelkét, nem fogom elégetni.

Donna Micaela úgy érezte hirtelen, hogy ő a képet nem engedné megsemmisíteni soha. Hisz életének legszebb emlékei fűződnek a képhez.

— Gandolfo! Gandolfo! — suttogta halkán, mert csak az imént látta maga mellett.

— Itt vagyok, Donna Micaela.

— A viláért se engedd, elpusztulni azt a képet, Gandolfo!

A szerzetes ismételte a felhívást, először... másodszor... harmadszor is... és senki sem jelentkezett, hogy megvédje a képet. A kis Gandolfo azonban egyre közelebb sompolygott hozzá.

Gaetano szinte önkénytelenül előbbre hajolt. Ajkán öntelt, büszke mosoly játszott.

Micaela leolvasta arcáról a gondolatot „Most már egész Diamante lábainál fekszik.“ A szerzetes kíméletlen haragja urrá tette Gaetanot e lelkek fölött.

Az asszony fűrkésze vizsgálta a körülállók tekintetét. Tán azok lelkében is ugyanaz történt, ami az övében. — Elhitette magával, hogy úgy van.

Gondó atya a kitaszított képet odahegyezte az alacsony máglyára.

De alighogy végignyaldosta egy párszor a piros lángnyelv, Gandolfo ott termet s kikapta a tűzből.

Görcsösen markolta kezébe s feje fölött tartva sebes futásnak ered.

A zarándokok utánna vetették magukat, de amaz vad rohamban, szikláról-sziklára szökve kanyarodott a Monte Chiaro lejtős meredekén lefelé.

De azért a kis Gandolfo mégis csak megmentette a képet.

Az országon e pillanatban nehéz utazókocsi dőcögött tova. Gandolfo, kinek üldözői erősen nyomában voltak, hirtelen elhatározással a kocsi belsejébe hajította a képet.

Akkor aztán nyugodtan kezükbe adta magát. Amazok most a jármű után akartak sietni, de ő visszatartotta őket.

— Vigyázzatok, emberek, mert a kocsi-ban angol nő utazik!

Signora Favara volt, ki ugylátszik megint meguntá Diamante levegőjét, mert ismét a nagyvilágba készült. Bántatlanul engedték utjára. — Mert hát nincsen oly siciliali, ki asszonyt megsérteni merne.

V.

Signorelli freskója.

Egy héttel utóbb páter Gondót Rómában találjuk. Kihallgatásra jelentkezett annál a galambösz, jószágos aggastyánnál s elmondta neki, mint vette fel az Antikrisztus Krisztusnak alakját, mint csábitotta földi gyönyörökre, mulandó javak szerzésére Dia-

mante népét s mint akarta ő maga megsemmisíteni a képet. Elpanaszolta, hogy hiába igyekezett jobb utra téríteni, a jó Istenhez visszavezetni e népet. Most már az egész város a hitetlenség, a szocializmus karjaiba dobta magát. Hallani sem akart lelke üdvösségéről, az ég természetfölötti kegyelméről. Akkor aztán megkérdezte, hogy mihez fogjon már most? (Folyt. köv.)

Jó házikoszt

teljes ellátással kapható 1-ső kör, Ányos-utca 97. számú házban lakó kifőzőnél.

Ugyanonnán házhoz is kihordható a koszt. 471-3=1

1581/1908. végreh. szám.

468-1-1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíróságnak 1908. évi Sp. IV. 495/3 számú végzése következtében a Szabadkai Állami és Törvényhatósági Tisztviselők és Alkalmazottak Fogyasztási Szövetkezete javára Matkovic Miklós és neje szabadkai lakosok ellen 176 korona 62 fillér s jár. erejéig 1908. évi június hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 900 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butor nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szabadkai kir. járásbíróság 1908. évi V. 2052/2 számú végzése folytán 176 korona 62 fillér tőkekövetelés, ennek 1908. évi április hó 9. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 76 korona 80 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Szabadkán, VIII. kör, 12 házszám alatt Virág-utca leendő megtartására 1908. évi július hó 21-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szabadkán, 1908. évi július hó 8. napján.

Bende,

kir. bír. végrehajtó.

1559/1908. végreh. szám.

469-1-1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíróság 1908. évi Sp. III. 490/3 számú végzése következtében a Szabadkai Állami és Törvényhatósági Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete javára Szekenderovics Odón és neje szabadkai lakosok ellen 97 korona 37 fillér s jár. erejéig 1908. évi június hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 794 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butor nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szabadkai kir. járásbíróság 1908. évi V. 2088/2 számú végzése folytán 97 korona 37 fillér tőkekövetelés, ennek 1908. évi április hó 3. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 53 korona 96 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Szabadkán, I. kör, Kölcsei-utca 243. házszám alatt leendő megtartására 1908. évi július hó 20-ik napjának délelőtti 9 1/2 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szabadkán, 1908. évi július hó 6. napján.

Bende,

kir. bír. végrehajtó.

Láb-, kéz-, hónalj-

Artalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény, büzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és megakadályoz, könnyű száraz járást biztosít.

Egy nagy tégely 1 kor. Egy kis tégely 60 fillér.

Izzadás ellen

Kapható: Ifj. Ill és Antal gyógyszer-tárában Szabadkán.

Reform-kenőcs.

418-35

Es ha az állam 150—200 ezer koronát nyújt netán az építkezésre Bezdán községének, úgy majd 30—35 százaléknyi iskola és ovoda adót is ráró. Az állam nem ad ingyen ezeket, nem fizeti az iskolaadót. Kamatostul fizeti vissza a község az államtól nyert segílyt. Megtörténik azonban az, hogy néhány ezer koronáért az állam, — az államosítás esetén — a maga javára kebelezeti az iskolákat telkestül s az állam lesz föltétlen ur és a községnek minden néven nevezendő joga megszűnt. Embereink július 5-dikén egyszerűen félre voltak vezetve.

Nem szabad feledni azt sem, hogy az államosításnál az iskolás gyermekeknek meg lesz tiltva az iskolában: dicsértessékek köszönni, a kereszt, a világszabadság fája és megváltás jele ki lesz dobva az iskolából, a Miatyánkot... nem imádkozzák a gyermekek stb. Hát ez járja oly tiszta katolikus községben, mint Bezdán. A zsidóknak meg van a saját zsidó hitfelekezeti iskolájuk, az ő iskolájukra nem kívánják az államosítást és a mieinkre megszavazták azt.

Végül megjegyezzük, hogy a tiltakozó teljes népgyűlés keretében, ezernyi aláírással kérjük a Miniszter urat, hogy a fenti okokból, Bezdán iskoláinak államosítását ne fogadja el! És hisszük azt is, hogy a községi képviselők nagyrésze, az igazság jobb beismerésére jutva, leszavazza majd a július 5-én hozott államosítás határozatát.

Gyilkolják a szerbeket a Tiszamentén.

Jelenet.

Történik a község házában és a Szegedi Friss Ujság július 12. számának nyílterében.

Üstök pénztáros Csónak közgyámhoz: Látod-e, mint rohan dult arccal Kószity pópa Csávity jegyző irodájába?

Csónak: Itt nagy baj lehet, menjünk az ajtóba hallgatóni.

Kószity Csávity jegyzőhöz: Nem olvas-tad? Leleplezték bennünket. Rájöttek, hogy agitálunk és paktálunk. Vége a szerbségnek. Jön a szolgabíró, jön a főispán, jön az ügyész, jön az akasztófa. Piros övemet már a nyakamon érzem.

Csávity (reszkető ujjakkal cirógatja Kószity rózsaszakállát): Dehát a ki téged vagy engem bánt, az talán még nem az egész szerbség üldözője?

Kószity: Már hogy ne, hát nem mi vagyunk-e a szerbek „vezető eleme”?

Csávity: Hát csakugyan rájöttek? Mondtam neked, hogy nem soká bujkálhatunk. De hát minek is prédikálsz te a község házáról és a piacról? Minek avatkoztál oly nyíltan a községi választókerületet beosztásába? Lásd, én csak suttymban csináltam és sikerült is szerb véreimnek egy kerületet biztosítani. Inkább koccingattál volna a Péronál meg a Csikónál a szerb-magyar barátságára. A jó magyarnak ez elég. A többit majd elvégzem én édes szerb véreinkkel.

Kószity: Félre most a szemrehányással. A fő, hogy a nagyközönség előtt ismét el-takarjuk szerb érzelmeinket. Csak az a kérdés hogyan?

Csávity: Ne félj, vannak nekem jó tanácsadóim. Kérdezzük meg a bírót, meg az esküdteket. Ok tudják, mint lehet a hiszékeny magyarnak bekötni a szemét.

Kószity: Hova gondolsz? Te a magyar esküdtektől akarsz sebeinkre irt szerezni? Hát nem tudod, hogy pár év előtt, mikor még nem voltak ők az előljárók, úgy szid-tak azok téged, engem és a szerbeket mint a bokrot.

Csávity: Ne busulj vérem. Megszeliditem én őket. Kezes bárányok ők. Ha akarod nemcsak szerbek, hanem még zsidókká is lesznek. Hát a fizetés felemelés semmi? Hát a sok áldomás és birkaparikás kutya? Hát nem tudod, hogy őszre új választás alá kerülnek? (Csönget, Bejönnek az esküdtek.)

Csávity: Emberek, segítetek rajtunk s akkor rajtatok is segítve lesz. Azt mondja a világ: szerbek vagyunk, ez ugyan igaz, de

nem akarjuk, hogy tudják, mert jajj akkor nekünk.

Szeles esküdt: Ne féljen jegyző ur. Hálásak leszünk. Csak aztán újra válasszanak meg bennünket. Itt csak az segíthet, hogy szerkesztünk és aláírunk egy nyilatkozatot, hogy maguk ketten „mindig az elsők sorában voltak a porondon.” S ha maguk ketten nincsenek, akkor a „magyarság és a magyar kultúra ügye zátonyra jut.”

Az igaz, hogy a magyarok ötször annyian vannak községünkben, mint a szerbek, de ez semmit sem tesz. A világ nekünk fog hinni, mert mindegyikünk „elfogulatlan községi polgár.”

Hubi esküdt: Még egyet, azt is írják be, hogy aki azt állítja, hogy Kószity és Csávity szerb, az „a társadalmi bojkotálásra méltó.”

Bera bíró: Amen!

Csávity: Hohó, bíró uram, még ne mondjon Ament! Szükség volna még egy pár „elfogulatlan polgár” aláírására. Mert azt tudja ám a világ, hogy maguk igen engedelmes bácsik és mindig úgy cselekszenek, a hogy én akarom. Tudna-e még egy két „elfogulatlan polgárt”?

Bíró: Hát a községi doktor.

Csávity: Csakugyan pompás! Igaz ugyan, hogy apósom, de hát azt tán nem tudja a világ.

Bíró: Léder zsidó földbirtokos!

Csávity: Ez már igen. O legjobban tudja, mennyit áldozok a „magyar kultaráért.” Hisz a szerb takarékbán velem társigazgató.

Bíró: Aztán a Bálint korcsmáros.

Csávity: Nohát ez koronatanum. Az ő korcsmája az én második otthonom. Itt szoktam én a magyarok előtt szidni a vad-rácokat.

Kószity: Ne beszélj így, mert az Ilia korcsmáros meg majd azt találja vallani, hogy nála meg a „totszki” magyart szidod.

Bíró: Jó lesz-e Grünfeld zsidó polgártárs?

Csávity: Ez is elfogulatlan tanu. Az nem határoz, hogy újból kéri a községtől a helyi zsidók nevében a három zsidó tan-köteles részére a zsidóiskola felállítását. Ezt jó lesz nekik megadni. De arról meg hall-gassunk ám, hogy tanyáinkon 150 magyar gyermek is szorong egy tanteremben.

Bíró: Behivatom az első magyar embert, Pipás képviselőt.

Pipás: Uraim, én mindezt aláírom, mert úgy sem tudom mit cselekszem.

Kószity: (sorra öleli az „elfogulatlan polgárokat” mondván:) En mindig áldoztam a magyar kultúra oltárán, mennyünk a Pérohoz egy pár pohár borra.

Mind egyszerre: Menyünk, menyünk. (Lelkesülten el.)

brrr.

Felkérjük tudósítóinkat és mindzokat, akik lapunkkal levélileg óhajtanak érintkezni, hogy ezentul lapunknak szánt leveleiket így címezzék
SZÖVETKEZETI NYOMDA
és
HIRLAPKIADÓ VÁLLALAT
SZABADKA.

HIREK.

Tájékoztató.

Július 16. Gyermek-bál Palicson, délután.

Július 25. Anna-bál Palicson.

Augusztus 2. Az ipartestület tánccmulatása az ipartestület helyiségében.

— **A szerb egyházi kongresszus.** Karlócáról írják: A metropoliai tanács ma délelőtt Bogdanovics Lucian adminisztrátor elnöklésével ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a szerb egyházi kongresszust július hó 28-ára hívják össze. Eredetileg ugy volt tervbevéve, hogy a kongresszus 21-re hívják egybe, de az összehívás idejét az

aratási munkálatokra való tekintettel egy héttel meghosszabbították. Igen valószínű, hogy a kongresszus nem fog kizárólag csak a patriarcha-választásra szorítkozni, hanem egyéb teendőket is elvégez. A kongresszus egybehívásának határidejéről nyomban értesítették a magyar kormányt.

— **A szabadkai ügyvezető hitoktató.** A kalocsai érseki hatóság Kersch Mihály helyére dr. Hübner Gyulát nevezte ki szabadkai ügyvezető hitoktatónak.

— **A közöskonyha közgyűlése.** A közöskonyha 1908. július hó 18-án d. u. 6 órakor a gimnázium helyiségében közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. A felügyelő bizottság jelentése az első ciklus zárószámadásáról. 2. Választások megejtése. 3. Indítványok.

— **Krumplit és szalmát.** Rossz a termés, szükségtől félnek az emberek. Szeged város már meg is mozdult s fölirt a földmivelésügyi miniszterhez, hogy az állam szerezzen be, úgy mint három évvel ezelőtt, nagyobb mennyiségi burgonyát s azt a beszerzési áron bocsassa a városok rendelkezésére. Ugyanilyen értelmű feliratot küldött olcsó szalma beszerzése végett is, mert ma már bizonyos, hogy takarmányban is nagy lesz a szükség.

— **Megbüntetett bozások.** A boza árulóknak rendőrök által kísért hosszú sora keltett ma feltűnést a városban. El nem tudták képzelni, micsoda óriási bünt követhettek el a Macedóniából hozának szakadt bozások. Rémhírek keringtek róluk. Pedig bizony nem valami nagy bűn terheli a lelkeiket. Elkövétték azt, hogy a bozás edénybe tartott bozába jeget tettek, hogy így lehűtve ihatóvá tegyék. Ez pedig egészségügyi szempontból tiltva van. A rendőrség a bozójukat kiöntötte, mindegyiket két korona erejéig megbüntette s kioktatta őket, hogy ezentul jeget ne tegyenek a bozába.

— **Panasz a macedonai pékek ellen.** Sok macedonai kenyérsütő boldogítja most városunkat, akik közül többen nem valami jó hírnévnek örvendenek kereskedőink között. Megirtuk, hogy e hó 10-dikén Gyorgyevics Nikola, macedonai sütő szökött meg Szabadkáról Kosztics Agoston és Adám Róbert kereskedőknél hagyva hátra jókora csomó tartozást. Ennek fivére mit sem akart róla tudni. Ma végre rájöttek, hogy a testvér is megszökött és hogy baja ne essék Jovanovics Toma, aki megvette az üzletét, adta kölcsön neki az utlevelét. Jovanovics Toma persze nagyon megjárta, mert az utlevél kölcsönadásáért nem csak hogy megbüntetik, hanem még a megvett üzlethez sem kap iparendélyt. Utólag derült ki az is, hogy a hamis utlevéllel megszökött Gyorgyevics is hátrahagyott 1165 kor. adósságot a kizsállási uradalom gőzmalvának a terhére.

— **Betöréses lopás.** Vidákovics Dávid III. kör Jenő-utcai lakos panaszt emelt ma a rendőrségnél, hogy ismeretlen tettes behatolt az ablakon át a szobájába s onnan 80 korona értékű ágyneműt lopott el.

— **A markotányosok alkonya.** A hadügyminiszter lefuvatta a markotányosokat. Az ezredparancsnokságok többé nem adhatnak engedélyt arra, hogy egy-egy élelmes kiskocsmáros vagy pálinkás boltos kocsi-pakolja pincéjét s nagy gyakorlat idején a csapat után baktasson, patikaáron adjon meleg sört, ecetes bort, avas szalonnát és romlott kolbászt. Mivel azon a kis kordén, amely lakás, üzlethelyiség, raktár volt egyszerre, jégbehűtött francia pezsgőt bajosan hurcolhattak volna magukkal. Valamikor még nagy vállalkozás volt ez az üzlet. A gazda két három segéddel szolgálta ki a tiszturakat és a legénységet (a segédek rendszerint a fehérből valók voltak), időskorán azonban, hogy a hadrakelt sereg élelmezése javult, a markotányosság egyre gyöngébb mesterséggé zsugorodott. Alig maradt egyéb belőle a mérhetetlen fáradságnál, amelyet az óriási áremelés jövedelme sem ellensúlyozhatott arányosan. A hadügyminiszter rendelkezése folytán a markotányosokat mozgó tábori

konyhák fogják fölvaltani. Ezeket meneteles közben fogják az ebédet és vacsorát megfőzni s nem fog megtörténni, hogy a legénység hajnalban ebédet s egész nap étlen szomjon kénytelen lenni.

— Szerencsétlenség munkaközben. Ma Petrik Károly, tizennégy ma éves fiú a Vuicsidolban sógorával együtt földhordással volt elfoglalva. Asás közben nagy réteg föld a fiúra zuhant s ennek jobblábát eltörte. A mentők a Mária-Valéria kórházba szállították.

A t. szülők s a főt. klérus szives figyelmébe!

SZENT IMRE-INTERNÁTUS SZABADKÁN.

Szülői házon kívül tanuló ifjak számára már a múlt tanév óta fennáll s állandó tanári felügyelet mellett katolikus, hazafias nevelést nyújt az ifjuságnak.

Kényelmes, egészséges emeletes épületben van egynegyed hold akácokkal befásított udvarral.

Az évi díj: 500 korona.

A városban főgimnázium, felső kereskedelmi iskola és polgári iskola van s így mind a három intézetet látogató növendékek fölvetetnek.

Jelentkezni lehet augusztus 1-ig.

Prospektust készséggel küld

424-27

Hervanek Ödön

főgimn. hittanár, intézeti igazgató.

Palicsi betörők.

Palicsi fűrdőn egy év óta garázdálkodnak már a betörők. A csendőrség megfeszített erővel kutatott a gazemberek után, de hosszú ideig haszontalanul. Végre a napokban sikerült a palicsi csendőrségnek a betörőket letartóztatni.

Hosszu sorát a betöréseknek követték el. Junius hó 29-étől 30-ára viradói éjszakán özv. Perl Sándorné villáját törtek fel, s onnan négyszáz korona értékben ruhaneműt, kerti és konyha felszerelést loptak. Behatoltak Deutsch Zsigmond villájába is ahonnan a kertből és az udvarból több kerti felszerelést és gazdasági eszközt vittek el magukkal. Bibó Bige György, főgimnáziumi tanár villájának a pincéjét törtek föl, s innen kőmives szerszámokat és egyéb eszközöket loptak el. Még a múlt év november 10-dikének éjszakáján Morvay Antal palicsi villáját törtek föl, s onnan kerti felszerelést, szobabehatolást, ruhaneműt vittek magukkal 113 korona értékben. Feltörték Gyurakovics Antal szőlőjének gúnyhóját is s ezt szintén kifosztották.

Majd egy évi kutatás után a csendőrség a betörőket Vig Budár József palicsi és Laszák Antal kistompai kertész személyében letartóztatta.

A betörők hasztalanul akartak volna tagadni, mert a lopott ingóságok legnagyobb részét még megtalálták náluk. A bünvádi eljárást a betörők ellen megindították. A palicsi lakosok és villatulajdonosok meg nyugodtabban alhatják álmaikat.

Legolcsóbb és legjobb

A „TERÉZIA“ LEVÉLPAPÍR

szép Ivori színben, tükör sima felületű, kellemes írás.

50 duplex boríték és 50 levélpapír díszes dobozban 1.40 fillér

HEUMANN MÓR

papirkereskedésében Szabadkán.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Kőrösczy Ernő. 187

S Micaelának eszébe jutott az a mondhatatlan öröm, mit Gaetano visszatértekor érzett. Az a kitörő lelkesedés, melyet akkor éjjel Palermóban látott. Jól tudta, hogy ez az öröm a jövődő boldogságban való szilárd hitből fakadt. Vajon átérzi-e ez örömet, fölérte-e hit áldását most is?

Kétségbeesetten tördeli kezét. Hát nem lesz oly elhagyatott, gyámoltalan mindig, mint most, a gyötrelmes órában?

Pater Gondó odahajolt a lobogó láng fölül.

— Ujra s utoljára mondom! kiáltá messzeesegő hangján, — ha csak egyetlenegy akad is köztetek, ki bebizonyítja, hogy e kép mentette meg lelkét, nem fogom elégetni.

Donna Micaela úgy érezte hirtelen, hogy ő a képet nem engedné megsemmisíteni soha. Hisz életének legszebb emlékei fűződnek a képhez.

— Gandolfo! Gandolfo! — suttogta halkán, mert csak az imént látta maga mellett.

— Itt vagyok, Donna Micaela.

— A világért se engedd, elpusztulni azt a képet, Gandolfo!

A szerzetes ismételte a felhívást, először... másodszor... harmadszor is... és senki sem jelentkezett, hogy megvédje a képet. A kis Gandolfo azonban egyre közelebb sompolygott hozzá.

Gaetano szinte önkénytelenül előbbre hajolt. Ajkán öntelt, büszke mosoly játszott.

Micaela leolvasta arcáról a gondolatot „Most már egész Diamante lábainál fekszik.“ A szerzetes kiméltetlen haragja urrá tette Gaetanot e lelkek fölött.

Az asszony firkésze vizsgálta a körülállók tekintetét. Tán azok lelkében is ugyanaz történt, ami az övében. — Elhitette magával, hogy úgy van.

Gondó atya a kitaszított képet odahelyezte az alacsony maglyára.

De alighogy végignyaldosta egy párszor a pirosító lángnyelv, Gandolfo ott termet s kikapta a tűzből.

Göröcsösen markolta kezébe s feje fölött tartva sebes futásnak ered.

A zarándokok utánna vetették magukat, de amaz vad rohamban, szikláról-sziklára szökve kanyarodott a Monte Chiaro lejtős meredekén lefelé.

De azért a kis Gandolfo mégis csak megmentette a képet.

Az országúton e pillanatban nehéz utazókocsi dőcögött tova. Gandolfo, kinek üldözői erősen nyomában voltak, hirtelen elhatározással a kocsi belsejébe hajította a képet.

Akkor aztán nyugodtan kezükbe adta magát. Amazok most a jármű után akartak sietni, de ő visszatartotta őket.

— Vigyázzatok, emberek, mert a kocsiban angol nő utazik!

Signora Favara volt, ki ugylátszik megint meguntta Diamante levegőjét, mert ismét a nagyvilágba készült. Bántatlanul engedték utjára. — Mert hát nincsen oly siciliai, ki asszonyt megsérteni merne.

V.

Signorelli freskója.

Egy héttel utóbb páter Gondót Rómában találjuk. Kihallgatásra jelentkezett annál a galambösz, jószágos aggastyánnál s elmondta neki, mint vette fel az Antikrisztus Krisztusnak alakját, mint csábitotta földi gyönyörökre, mulandó javak szerzésére Dia-

mante népét s mint akarta ő maga megsemmisíteni a képet. Elpanaszolta, hogy hiába igyekezett jobb utra téríteni, a jó Istenhez visszavezetni e népét. Most már az egész város a hitelenség, a szocializmus karjaiba dobta magát. Hallani sem akart lelke üdvösségéről, az ég természetfölötti kegyelméről. Akkor aztán megkérdezte, hogy mihez fogjon már most? (Folyt. köv.)

Jó házikoszt

teljes ellátással kapható 1-ső kör, Anyos-utca 97. számú házban lakó kifőzőnél.

Ugyanonnán házhoz is kihordható a koszt. 471-3-1

1581/1908. végreh. szám.

468-1-1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíróságnak 1908. évi Sp. IV. 486/3 számú végzése következtében a „Szabadkai Állami és Törvényhatósági Tiszviselők és Alkalmazottak Fogyasztási Szövetkezete“ javára Matkovic Miklós és neje szabadkai lakosok ellen 176 korona 62 fillér s jár. erejéig 1908. évi június hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 800 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butor nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szabadkai kir. járásbíróság 1908. évi V. 2052/2 számú végzése folytán 176 korona 62 fillér tőkekövetelés, ennek 1908. évi április hó 9. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 76 korona 80 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Szabadkán, VIII. kör, 12 házszám alatt Virág-utca leendő megtartására 1908. évi július hó 21-ik napjának délelőtti 8 órája határidővel kitétetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírozandó ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szabadkán, 1908. évi július hó 8. napján.
Bende,
kir. bír. végrehajtó.

1559/1908. végreh. szám.

468-1-1

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíróság 1908. évi Sp. III. 450/3 számú végzése következtében a „Szabadkai Állami és Törvényhatósági Tiszviselők Fogyasztási Szövetkezete“ javára Szekenderovics Ödön és neje szabadkai lakosok ellen 97 korona 37 fillér s jár. erejéig 1908. évi június hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 794 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butor nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szabadkai kir. járásbíróság 1908. évi V. 2088/2 számú végzése folytán 97 korona 37 fillér tőkekövetelés, ennek 1908. évi április hó 3. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 53 korona 96 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Szabadkán, I. kör, Kölcsei-utca 243. házszám alatt leendő megtartására 1908. évi július hó 20-ik napjának délelőtti 9^{1/2} órája határidővel kitétetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírozandó ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szabadkán, 1908. évi július hó 6. napján.
Bende,
kir. bír. végrehajtó.

Láb-, kéz-, hónalj-

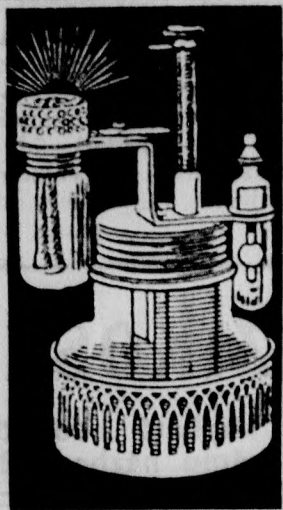
Artalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény, büzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és megakadályoz, könnyű száraz járást biztosít.

Egy nagy tégely 1 kor. Egy kis tégely 60 fillér.

Izzadás ellen

Kapható: Ifj. Ill. és Antal gyógyszerárában Szabadkán.

Reform-kenőcs.

Nem kell többé gyufa se gyertya a házban!

Világszabadalom!

„Viktoria” villamos öngyújtó készülék! Disze minden asztalnak! Éjjeli lámpa helyett is használható! Egy nyomás által megvilágítja a szobát!

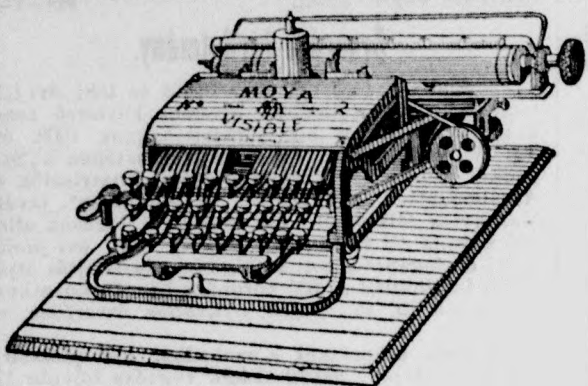
Csak egyszer egy évben kell megtölteni. A beleváló sav 50 fillérért mindenütt kapható, de mi is küldhetjük!

Elegáns nikkelezett kivitelben 8 koronáért utánvét mellett küldi a

„Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat” 459-36-5

Budapest, VII., Dembinszky-utca 28-ik szám.

Kapható: Szabadkán csak Mayerhof látszerésznel Főtéren.

Már nem drága az írógép!

„Moyac” elsőrendű írógép csak 200 korona,

csekély részletfizetésre 20%-kal drágább. Látható irás, erős billentyűkkel, a legfinomabb angol acélból. Az angol ipar remeke. Mindenki egy napi gyakorlat után feltűnő gyorsan ír rajta. Irodáknak, hivataloknak, kereskedőknek stb. nélkülözhetetlen.

Kivánatra utazóink által eredetileg bemutatjuk. Kezelése egyszerű. Nem romlik. Három évi jótállás.

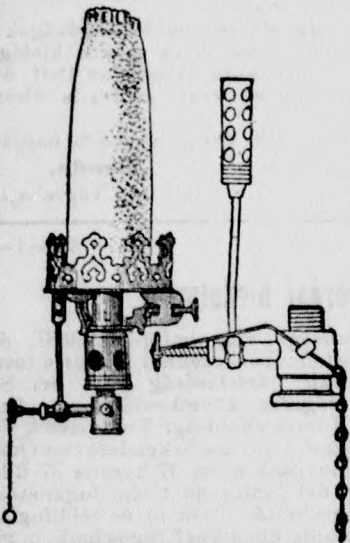
„Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat”

írógép-osztálya

460-36-5

Budapest, VII., Dembinszky-utca 28-ik szám.

A gázlángok magától gyuladnak!

FIDIBUS villamos gázöngyújtó, mely a korona (Brenner) alá lesz srófolva és a kiálló gomb megnyomása, vagy magas helyen a lánc meghúzása által azonnal gyújt. Óriási előnye, hogy nem a láng felett van, így a készülék nem ég ki soha, mert a gyújtó része a gyújtás után hideg marad.

Esztergályozott rézből 2.50 korona utánvét mellett küldi a

„Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat”

Budapest, VII., Dembinszky-utca 28-ik szám.

Hat darab vételnél bérmentve.

461-36-5

A városi tűzoltó laktanyával szemben 446-30-14

SAROK TELEK

szabad kézből

ELADÓ.

Bővebb értesítést IV. kör, Juranics-utca 233. szám alatt.

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz lapunk kiadóhivatala.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férőruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
elégendő, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K.-ért, szintúgy fehérszövetet, turisztalódot, selyemkarnagant stb. stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek.

Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintához, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre való fekete, szintartó papi szöveteim megérkeztek s azokat üzletemben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezen-tul is megrendelőimnek teljes bizalmát és megalégedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban saját költségemen a helyszínére személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban elvállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő Balog György-féle ház, Vesselényi-ut.

Hadnagy István,
papi és polgári szabó.

195-79